

<b>ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы	044-50/ 40 беттін 1беті
Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу	

**«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ**  
**жанындағы медицина колледжі**

**Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу**

**Мамандығы:** 09130200 «Акушерия»

**Біліктілігі:** 4S09130201 «Акушер»

**Оқу түрі:** күндізгі

**Оқытудың нормативтік мерзімі:** 3 жыл 10 ай, 2 жыл 10 ай

**Циклдар мен пәндер индексі:** ЖКП 03-Микробиология және вирусология

**Курс:** 1 курс

**Семестр:** I

**Пән:** «Микробиология және вирусология»

**Симуляция:** 36

**Шымкент-2023 ж.**



«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи

Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы

Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу

044-50/  
40 беттін  
2беті

Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу" Микробиология және вирусология " бойынша жұмыс бағдарламасына (силлабус) сәйкес әзірленген және кафедра отырысында талқыланды.

Хаттама №11 « 13 » 06 2023 ж.

Кафедра мөнгөрушісі м.ғ.д., профессор м.а.: Сейтханова Б.Т.

<b>OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
<b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи</b> <b>Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы</b>	<b>044-50/ 40 беттін 3беті</b>
<b>Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу</b>	

## 1 – сабак

- Сабактың тақырыбы:** Жалпы микробиология. Микробиология және вирусология ілімнің даму тарихы. Микробиологиялық және вирусологиялық зерттеу әдістері.
- Сабактың мақсаты:** Суденттерді микробиологиялық лабораторияның құрылымымен, құрал–жабдықтарымен, тағайындалу мақсатымен, жұмыс істеу ережесімен таныстыру.

### **3. Оқыту міндеттері:**

- 1) Бактериологиялық зертханамен таныстыру.
- 2) Жұмыс істеу ережелерін менгеру.
- 3) Микробиологиялық лабораториядағы кеңінен қолданатын құрал жабдықтармен таныстыру және үйрету.
- 4) Иммерсионды жарық микроскопта жұмыс істетуді үйрету.

### **4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:**

1. Медициналық микробиология пәнінің анықтамасы.
2. Миқробиологиялық лабораториялардың тағайындалу мақсаты.
3. Миқробиологиялық және оқу лабораториясының құрылу принциптері.
4. Миқробиологиялық лабораторияның жабдықталуы және жұмыс орны.
5. Микроорганизмдерді зерттеуінің микроскопиялық әдістері: иммерсиялық, фазалық контрастық, интерференциялық, поляризациялық, күнгірт жазықтық, люминесцентті және электронды.

**5. Пәннің соңғы ОН жетуге арналған оқытуудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары:** жаңа қосымша инновациялық ақпараттармен хабардар ету, түрлі оқу әдістерін қолдану.

**6. Пәннің соңғы ОН жету дәрежесін бағалауға арналған бақылау түрлері:** тестілеу

### **7. Әдебиеттер:**

#### **Қосымша № 1**

##### **8. Бақылау:**

###### **Тесттер**

1~Арнайы аспапсыз көзге көрінбейтін тірі организмдер туралы ғылым:

@Миқробиология

@Биология

@Биотехнология

@Медициналық биология

@Иммунология

2~Микробтардың дамуы мен тіршілігінің жалпы заңдылықтарын, олардың табигаттағы рөлін зерттейді:

@Жалпы микробиология

@Жеке микробиология

@Ветеринариялық микробиология

@Ауылшаруашылық микробиологиясы

@Өндірістік микробиология

3~Жұқпалы аурулардың негізгі көздірғыштарының биологиялық қасиеттерін зерттеуді нақтылық қарастырады:

@Жеке микробиология

@Жалпы микробиология

@Ветеринариялық микробиология

@Ауылшаруашылық микробиологиясы

@Өндірістік микробиология

4~Микробиологияның бірінші даму кезеңі:

<b>ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИАСЫ</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы	044-50/ 40 беттін 4беті
Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу	

@Эвристік кезең

@Морфологиялық кезең

@Физиологиялық кезең

@Иммунологиялық кезең

@Молекулалы-генетикалық кезең

5~Микроорганизмдерді алғашқы ашқан зерттеуші:

@А.Левенгук

@Д.Ивановский

@Л.Пастер

@И.Мечников

@Р.Кох

6~Медициналық микробиологияның негізін қалаушы:

@Л.Пастер

@А.Левенгук

@Д.Ивановский

@И.Мечников

@Р.Кох

7~Вирустарды ашқан ғалым:

@Д.Ивановский

@Л.Пастер

@А.Левенгук

@И.Мечников

@Р.Кох

8~Микробтарды өсіру үшін қолданылады:

@Термостат

@Автоклав

@Пастер пеші

@Дистиллятор

@Тоңазытқыш

9~Бұлы қысыммен стерилдеу үшін қолданылады:

@Автоклав

@Пастер пеші

@Кох аппараты

@Су моншасы

@Центрифуга

10~Пастер пешінде стерилдейді:

@Шыны ыдыстарды

@Резинкалық бұйымдарды

@Физиологиялық ерітінділерді

@Коректік орталарды

@Синтетикалық бұйымдарды

11~Тірі және мұражай дақылдары сақталады:

@Тоңазытқышта

@Бокста

@Термостатта

@Анаэростатта

@Автоклавта

<b>OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
<b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи</b> <b>Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы</b>	<b>044-50/ 40 беттін 5беті</b>
<b>Микробиология пәні бойынша тәжірибелі сабактан әдістемелік өндеу</b>	

## 2 – сабак

- 1. Сабактың тақырыбы:** Микроденелердің жіктелуі, морфологиялық негіздері.
- 2. Сабактың мақсаты:** Микроорганизмдердің құрылымын зерттеу мақсатта қолданылатын бояу әдістерін үйрету. Микропрепараттарды дайындау техникасын менгеру.
- 3. Сабактың міндеті:** Микроскопия әдісін және микропрепараттарды дайындау техникасын, қаралайым және күрделі бояу әдістерімен фиксацияланған препараттарды бояуды үйрету.

**4. Тақырып сұрақтары:**

1. Бактерия клеткасының құрылымы.
  2. Бактерия клетка қабырғасының құрылымының ерекшеліктері. L-трансформациялы бактериялар.
  3. Бактериялардың цитоплазматикалық мембранасы – полифункциональналдық құрылымы.
  4. Бактерия капсуласы, оның негізгі қасиеті, оны микроскопия әдісімен анықтау.
  5. Жіппелер, донорлық талшықтар, фимбриялар, немесе кірпікшелер – олардың химиялық құрылымы, бактерия жасушасы үшін биологиялық маңызы.
  6. Эндоспоралар және спора тұзу – бактериялардың қолайсыз жағдайдағы қорғаныстық қасиеті.
  7. Сабактың мақсаты мен міндеті. Сабакты өткен сабакпен, күнделікті өмірмен байланыстырып көптеген ойындар арқылы өткізу.
- 5. Пәннің соңғы ОН жетуге арналған оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары:** тексеру әнгімесі, зертханада жұппен жұмыс.
- 6. Пәннің соңғы ОН жету дәрежесін бағалауға арналған бақылау түрлері:** тестілеу.

**7. Әдебиеттер:**

**Қосымша №1**

**8. Бақылау:**

**Тесттер**

1~Арнайы микроскопиялық техниканы пайдаланып, микробтар морфологиясын зерттеу әдісі:

- @Микроскопиялық
- @Бактериологиялық
- @Серологиялық
- @Аллергиялық
- @Биологиялық

2~Бөгде жасушаларға цитотоксикалық әсер ететін ірі гранулалы лимфоциттер:

- @Табиғи киллерлер
- @Моноциттер
- @Лейкоциттер
- @Т-киллерлер
- @Тромбоциттер

3~Микроорганизмдерді жұтатын және қорытатын мезодермалді жасушалар:

- @Фагоциттер
- @Эритроциттер
- @Тромбоциттер
- @Т-супрессорлар
- @Т-хелперлер

4~Микробтардың таза дақылын бөліп алып, оларды идентификациялауға, яғни микробтың түрін анықтауға мүмкіндік беретін биологиялық қасиеттерін зерттеу әдісі:

- @Бактериологиялық
- @Микроскопиялық
- @Серологиялық

<b>ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
<b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи</b> <b>Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы</b>	<b>044-50/ 40 беттін беті</b>
<b>Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу</b>	

@Аллергиялық

@Биологиялық

5~Науқас ағзасының биологиялық сұйықтықтарында (көбінесе қан сарысуында) қоздырғышқа қарсы пайда болған антиденелерді анықтау әдісі:

@Серологиялық

@Микроскопиялық

@Бактериологиялық

@Аллергиялық

@Биологиялық

6~Ұқас қасиеттерімен бірігетін, бірақ басқа туыс өкілдерінен ажыратылатын даралар жынытығы:

@Тұр

@Клон

@Штамм

@Таза дақыл

@Домен

7~Микроорганизмдердің биноминальді номенклатурасы жіктелу категориясына жатады:

@Тұystас пен тұр

@Бөлім мен класс

@Класс пен қатар

@Қатар мен тұқымдас

@Тұқымдас пен туыс

8~Бактериялардың негізгі пішіндері:

@Шар тәрізді, таяқша тәрізді, иілген

@Конус тәрізді, иілген, куб тәрізді

@Оқ тәрізді, жіпшелі, куб тәрізді

@Таяқша тәрізді, иілген, куб тәрізді

@Оқ тәрізді, жіпшелі, таяқша тәрізді

9~Бактериялардың өлшем бірлігі өлшенеді:

@Микрометрмен

@Нанометрмен

@Миллиметрмен

@Ангстриммен

@Сантиметрмен

10~Бактериялардың жеке компоненттері өлшенеді:

@Нанометрмен

@Микрометрмен

@Миллиметрмен

@Ангстриммен

@Сантиметрмен

11~Шар тәрізді, сопақша, ланцет пішінді микроағзаларға жатады:

@Коктар

@Спирохеталар

@Вибриондар

@Актиномицеттер

@Спириллалар

<b>ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>	
<b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи</b> <b>Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы</b>	<b>044-50/ 40 беттін 7беті</b>	
<b>Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу</b>		

### 3-сабак

- 1. Сабактың тақырыбы: Микроорганизмдердің физиологиясы.**
- 2. Сабактың мақсаты:** Микроорганизмдерді дақылдау үшін қоректік орталарды дайындау техникасы аэроб және анаэроб бактериялардың таза дақылын ажырату әдістерін және таза дақылды идентификациялау, оларды жұқпалы аурулардың диагностикасында қолдануды. Бактериялардың плазмидасын анықтау әдісін бактерия популяциясының рекомбинантарын және мутанттар селекциясын анықтау әдістерін менгеруді

- 3. Сабактың міндеті:**

1. Қоректік орталарды дайындау әдістерін үйрету жекеленген колонияларды таза дақыл алу мақсатта қоректік орталарға себу.
2. Бактериялардың генетикалық рекомбинациясы түсінігін қалыстастыру тәжірибе жүзінде бактерияларда трансдукция және конъюгация, трансформация әдістерін үйрету.

- 4. Тақырыптық сұрақтар:**

1. Қоректік орталардың жіктелуі.
2. Қоректік орталарға қойылатын талаптар.
3. Жасанды қоректік орталардың негізгі ингридиенттері.
4. Элективті /селективті/ қоректік орталар, оның тағайындалуы.
5. Дифференциалды-диагностикалық қоректік орталардың құрамы мен қолданылуы.
6. қоректік орталарды стерильдеу әдістері.
7. Бактерияларды дақылдау тәсілдері: стационарлы тәсіл және аэрациямен терең дақылдау тәсілі.
8. Микроорганизмдерді дақылдауга арналған аппараттар: термостат, хемостат, турбидостат, олармен жұмыс істеу принциптері.
9. Микроорганизмдердің таза дақылын бөліп алу мақсаты.
10. Бактериялардың таза дақылын бөліп алу этаптары.
11. Аэробты бактериялардың таза дақылын бөліп алу әдістері.
12. Анаэробты бактериялардың таза дақылын бөліп алу әдістері.
13. Бактериялардың тығыз, сұйық, қоректік орталарға дақылдау қасиеттері, олардың диагностикалық маңызы.
14. Метаболизм-бактерия клеткасында өтетін биохимиялық реакциялары, метаболизмнің еki жағы.
15. Бактериялардың қоректенуі және энергия көзі бойынша жіктелуі.
16. Бактериялардың қоректену механизмнің ерекшеліктері.
17. Бактерия ферменттердің негізгі топтары, оның жіктелуі.
18. Бактериялардың конструктивті зат алмасуы /анаболизм/.
19. Бактериялардың энергиялық зат алмасуының ерекшеліктері /катаболизм/.
20. Аэробты және анаэробты бактериялардың тыныс алуы кезіндегі электрондардың сонындағы акцепторлары.
21. Аэробтардың, микрофильді, факультативті және қатаң анаэробты бактериялардағы электрондардың біріншілей донорынан оның соңғы акцепторларына тасымалдауының схемасының варианттары.
22. Бактериялардың өсуі мен көбеюі. Бактерия популяциясының сұйық қоректік ортада көбею фазасы.
23. Спецификалық, микробиологиялық терминдерге түсініктеме беріңіз: “түр”, “штамм”, “клон”, “колония”, “таза дақыл”.
24. Бір белгі бойынша бөлінетін /морфологиялық, биологиялық, патогендік, антигендік т.б./; бір түр ішіндегі бактериялардың штаммдары.
25. Микроорганизмдердің таза дақылын бөліп алудың мақсаты.

<b>ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы	044-50/ 40 беттін 8беті
Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу	

26. Бактериялардың таза дақылдарын бөліп алу этаптары.
27. Аэробты бактериялардың таза дақыл бөліп алу әдістері. Анаэробты бактериялардың дақылдау әдістері.

**5. Пәннің соңғы ОН жетуге арналған оқытудың негізі формалары/әдістері/технологиялары:** тексеру әңгімесі, зертханада жұппен жұмыс.

**6. Пәннің соңғы ОН жету дәрежесін бағалауда арналған бақылау түрлері:** тестілеу.

**7. Әдебиеттер:**

**Қосымша №1**

**8. Бақылау:**

**Тесттер:**

1~Бактериялардың тіршілігін, зат алмасуын, коректенуін және қоршаған ортамен қарым қатынасын зерттейді:

- @Бактериялар физиологиясы
- @Бактериялар морфологиясы
- @Бактериялар номенклатуrasesы
- @Бактериялар экологиясы
- @Бактериялар генетикасы

2~Өсүі және көбеюі тек қана оттегі болған жағдайда өтетін микроорганизмдер:

- @Облигатты аэробтар
- @Облигатты анаэробтар
- @Катаң анаэробтар
- @Аэротolerанттылар
- @Факультативті анаэробтар

3~Энергияны алу үшін оттегіні қолданбайтын, зат алмасу ашыту арқылы жүретін микроорганизмдер:

- @Облигатты анаэробтар
- @Облигатты аэробтар
- @Катаң аэробтар
- @Микроаэрофилдер
- @Факультативті анаэробтар

4~Оттегі бар және оттегі жоқ ортада да өсіл-өнуге қабілетті:

- @Факультативті анаэробтар
- @Облигатты анаэробтар
- @Облигатты аэробтар
- @Катаң аэробтар
- @Катаң анаэробтар

5~Тығыз қоректік орталарда бактерия жасушаларының шоғырлануы аталады:

- @Колония
- @Штамм
- @Клон
- @Түр
- @Тұқымдастар

6~Бытыраңқы түрде көбейетін облигатты жасушашілік паразиттер:

- @Вирустар
- @Бактериялар
- @Өсімдіктер
- @Қарапайымдылар
- @Санырауқұлақтар

<b>ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
<b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи</b> <b>Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы</b>	<b>044-50/ 40 беттін 9беті</b>
<b>Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу</b>	

7~Вирустың жасушадан тыс өмір сұруші формасы:

- @Вирион
- @Вирус
- @Вироид
- @Фагоцит
- @Макрофаг

8~Вирионның негізгі компоненті:

- @Капсид
- @Волютин дәндері
- @Спора
- @Капсула
- @Фимбрия

#### 4- сабак

**1. Сабактың тақырыбы:** Микроб экологиясы, табигатта таралуы. Адам ағзасының микрофлорасы. Дисбактериоз. Санитарлық микробиология.

**2. Сабактың мақсаты:** Коршаған ортаниң микрофлорасы аяу, су, топырақтың санитарлық бактериологиялық зерттеу әдістерін игеру.

**3. Сабактың міндеті:**

Коршаған ортаниң микрофлорасын санитарлық-эпидемиологиялық бағалау әдістерімен таныстыру.

#### 4. Тақырыптық сұрақтар:

1. Биосфера да тұраалық қарым-қатынастың қандай түрлері болады?
2. Топырақ микрофлорасы.
3. Қандай организмдер санитарлық көрсеткіш деп аталады?
4. Топырақтың нәжіс арқылы залалданғанын немен күеландырады?
5. Су микрофлорасы, ластану дәрежелері.
6. Судың санитарлық микробиологиялық жағдайы қалай бағаланады? “коли-титр”, “коли-индекс” түсінігіне анықтама беріңіз?
7. Аяу микрофлорасы.
8. Аяу санитарлық микробиологиялық бағасы.
9. Табигаттағы зат айналу микроорганизмдердің ролі (азот, көмірсу, күкірт, фосфор, темір және оған қатысатын микробтар).

**5. Пәннің соңғы ОН жетуге арналған оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары:** тексеру әңгімесі, зертханада жүппен жұмыс.

**6. Пәннің соңғы ОН жету дәрежесін бағалауға арналған бақылау түрлері:** тестілеу.

**7. Әдебиеттер:**

**Қосымша №1**

**8. Бақылау.**

**Тесттер:**

1~Беті тегіс, жылтыр колониялар:

- @S-пішінді
- @R-пішінді
- @L-форма
- @Штамм
- @Клон

2~Беті күнгірт, бұдырланған колониялар:

- @R-пішінді

<b>ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИАСЫ</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
<b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи</b> <b>Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы</b>	<b>044-50/ 40 беттін 10беті</b>
<b>Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндеу</b>	

@S-пішінді

@L-форма

@Штамм

@Клон

3~Микроорганизмдердің басым көпшілігі кездесетін топырақтың қалындығы:

@10 см

@30 см

@1 м

@2 м

@3-4 м

4~Судың санитарлы-көрсеткіш микроорганизміне жатады:

@Ішек таяқшасы

@Стафилокок

@Вибрион

@Микобактериялар

@Аденовирустар

5~Ауаны арнағы фільтрден өткізу арқылы зерттейтін әдіс:

@Аспирациялық

@Седиментациялық

@Фільтрациялық

@Химиялық

@Физикалық

6~Тоқ ішектегі өмір сүретін микроорганизмдердің 95%-ын құрайды:

@Анаэробтар

@Аэротар

@Қатаң аэробтар

@Гетеротрофтар

@Паразиттер

7~Қалыпты жағдайда сау адамның ағзасында стерилді болады:

@Жатыр

@Кез конъюктивасы

@Ауыз қуысы

@Асқазан

@Соқыр ішек

8~Қалыпты микрофлора қызметінің жойылуынан туындарданы:

@Дисбактериоз

@Эубиоз

@Реинфекция

@Суперинфекция

@Рецидив

9~Екі түрлі организмдердің бірге селбесіп өмір сүруі:

@Симбиоз

@Антагонизм

@Паразитизм

@Комменсализм

@Жыртқыштық

10~Өндеуге жататын нысандардағы микробтарды толық жою аталады:

@Стерилизация

<b>ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
<b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи</b> <b>Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы</b>	<b>044-50/ 40 беттін 11беті</b>
<b>Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу</b>	

- @Дезинфекция
- @Дератизация
- @Дезинсекция
- @Антисептика

11~Микробтармен ластанған затты, оны қолданғанда инфекция қоздырмайтын дәрежеге дейін микробтарды жоюға арналған өндеу процедуrasesы:

- @Дезинфекция
- @Стерилизация
- @Дератизация
- @Дезинсекция
- @Антисептика

12~Зарарсыздандырудың химиялық тәсіліне жатады:

- @Хлорлау
- @Қайнату
- @Пастеризация
- @Тиндализация
- @Кварцтау

13~Вирустың жасушамен қарым-қатынасы басталады:

- @Вирустың жасушага адсорбциясымен
- @Вирустың жасушага енуімен
- @Вирус компонентерінің жасушадағы биосинтезімен
- @Вирустардың құралуымен
- @Вирустардың жасушадан шығуымен

## 5-сабак

**1. Тақырыбы: Микродене** Микродене генетикасы. Биотехнология. Гендік инженерия.

Микробқа қарсы препараттар.

**2. Сабактың мақсаты:** Бактериялардың генетикасы. Бактерияларды дақылдандыру. Вирустарды бөліп алуды түсініп менгеру .

**3. Оқыту міндеттері:** Трансформация, трансдукция және конъюгация тәжірибесінде бактериялардағы генетикалық рекомбинациялар туралы түсінікті қалыптастыру.

**4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:**

1. Бактериялар генетикасының ерекшеліктері – бұл олардың табиғатта түр ретінде ең басты сақталу шартының бірі ретінде.
2. Бактериялардағы ДНҚ репликациясының ерекшеліктері, олардың типтері - вегетативті, конъюгативті, сексдукуция.
3. Бактериялардың генетикалық информациясының регулярлық ерекшелігі
4. Трансформация және трансфекция.
5. Трансдукция және сексдукуция.
6. Конъюгация.
7. Өзгергіш генетикалық элементтер, олардың класстары.
8. Бактериялардың хромосомалық картасы, геномдардың үйымдасуын зерттеу.
9. Өте қарапайым ағзалар ретінде бактериялардың плазмидтері.
10. Мутация және оның жіктелуі.
11. Бактериялардың модификациясы өзгергіштігінің сипаты және өзгеруді анықтайдын белгілер.
12. Бактериалдық жасушадағы репарация процесси.

<b>ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИАСЫ</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы	044-50/ 40 беттін 12беті
Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу	

13. Бактериялардың диссоциациясы, оның биологиялық маңызы.

14. Медициналық микробиологияда гендік инженерия.

**5. Пәннің соңғы ОН жетуге арналған оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары:** кеңейтілген әңгіме.

**6. Пәннің соңғы ОН жету дәрежесін бағалауға арналған бақылау түрлері:** тестілеу, сауалнама жүргізу (жазбаша сұрау).

**7. Әдебиет:**

**Қосымша №1**

**8. Бақылау.**

**Тесттер:**

~Вирустың жасушамен қарым-қатынасы басталады:

@Вирустың жасушаға адсорбциясымен

@Вирустың жасушаға енуімен

@Вирус компонентерінің жасушадағы биосинтезімен

@Вирустардың құралуымен

@Вирустардың жасушадан шығуымен

59~Тұқымқуалаушылықтың жойылуы немесе нақты бір белгісінің өзгеруімен айқындалатын, ДНҚ-ның бірінші реттік құрылымының өзгерісі:

@Мутация

@Репарация

@Диссоциация

@Модификация

@Рекомбинация

60~Генетикалық материалдың донордан реципиентке жанасу кезінде берілуі:

@Конъюгация

@Трансдукция

@Трансформация

@Диссоциация

@Репарация

61~Бактериялардың ДНҚ-ның әлсіз бактериофаг арқылы берілуі:

@Трансдукция

@Конъюгация

@Трансформация

@Диссоциация

@Репарация

62~Бактериялардан бос ерігілетін түрде бөлінетін ДНҚ-ы бактерия-рецепиентке берілуі:

@Трансформация

@Конъюгация

@Трансдукция

@Диссоциация

@Репарация

## **6- сабак**

**1. Тақырыбы:** Инфекция туралы ілім. Иммунитет және оның түрлері. Иммунопрофилактика. Вакцина.

<b>ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИАСЫ</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
<b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи</b> <b>Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы</b>	<b>044-50/ 40 беттін 13беті</b>
<b>Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу</b>	

**2. Сабактың мақсаты:** Антибиотиктер терапиясының эффективтілігін анықтау әдісін илеру. Бактериялардың антибиотиктерге сезімталдығын анықтау.

**3. Оқыту міндеттері:** Антибиотиктердің негізгі топтарының әсер ету механизмдері туралы түсінік беру, бактериялардың антибиотиктерге сезімталдылығын сандық және сапалық әдістер арқылы анықтау

#### **4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:**

1. Химиотерапевтикалық препараттарға анықтама берініз.ХТП-ға жалпы сипаттамалар берініз.
2. ХТП негізгі топтары, атап өтініз?
3. “Антибиотик” терминіне анықтама берініз. Антибиотиктердің шығу табигатына, химиялық құрамына, әсер ету механизі бойынша жіктелуі.
4. Антибиотиктердің микроорганизмдерге әсер ету спектрі бойынша жіктелуі.
5. Бактериялардың дәріге тұрақтылығы, оны жою жолдары.
6. Вирустардың ХТП-ға тұрақтылығын біріншілік себебі. Вирустық инфекция емдеудегі ХТП-ның аз қолдану себептері.
7. Инфекциялық ауруларды емдеудегі антибиотиктерапиялық жанама әсері.
8. Бактериялардың антибиотиктерге сезімталдығын анықтау әдістері.
9. Микробиологияда және медицинада әртүрлі температура параметрлерін практика жүзінде қолдану.
10. Медицинада және микробиологияда физикалық фактордың маңызы /РН/ оргалардың реакциясы, ылғал не болмаса көптіру иондық радиация, ультрадыбыс және қысым.
11. Иммунитетің түрлері.
12. Түрлік иммунитеттің механизмдері.
13. Бейспецификалық иммунитеттің гуморальдік факторлары. Лизоцим. Жедел фазалық ақуыздар.
14. Бейспецификалық иммунитеттің жасушалық факторлары. Табиғи киллерлер.
15. “Фагоцитоз” үғымына анықтама берініз. Фагоциттерге жататын жасушалар, оның қазметтері.
16. Фагоцитоздың негізгі сатыларын атап шығыңыз.

**5. Пәннің соңғы ОН жетуге арналған оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары:** кенейтілген әнгіме.

**6. Пәннің соңғы ОН жету дәрежесін бағалауға арналған бақылау түрлері:** тестілеу, сауалнама жүргізу (жазбаша сұрау).

#### **7. Эдебиет:**

##### **Қосымша №1**

###### **8. Бақылау.**

1. Науқастан бөлінген дақылдың антибиотиктерге деген сезімталдығын анықтады. Полипептидті антибиотиктерге-полимиксинге және ристамицинге қоректік агарда диск бойынша қайталап зерттегендеге тұрақтылық байқалады. Бірақ сериялы түрде араластыраннан кейін осы микроорганизмдерде антибиотиктерге сезімталдығын өте төменгі концентрацияның өзінде байқалды. Осы зерттеу әдістерінде сезімталдықтың әртүрлі болу себебін дәлелденіз.

2. М. науқасының сарысынан бөлінген микроорганизмдер пенициллиннің терапевтикалық дозасына сезімтал стрептомициннің максимальды дозасына ғана сезімтал. К. науқастан бөлінген дақыл гентамициннің максимальды концентрациясына сезімтал емес. Аурулардан бөлінген дақылдардың АБ деген сезімталдылық дәрежесін анықтаңыз.

3. Аурудан дақылды бөлінді. Осы қоректік ортада диск әдісі бойынша зерттегендеге пенициллинге сезімтал болып шықты. Бір тәуліктік инкубациядан кейін аурудан бөлінген

<b>ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
<b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи</b> <b>Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы</b>	<b>044-50/ 40 беттін 14беті</b>
<b>Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу</b>	

дақылдың қасында стандартты штамы өсіп шықты. Неге стафилококтың пеницилинге сезімтал стандартты штамы өсіп шықты?

## 07-сабак

- 1. Тақырыбы: Жеке микробиология. Ірінді қабыну ауруларының қоздырғыштар**
- 2. Сабактың мақсаты:** Иммунитет туралы түсінік. Иммунитет түрлері мен түзілу. Дененің арнайы қорғану факторлары. Антигендер және олардың қасиеттері.
- 3. Сабактың міндеті:** Антиген мен антителаның өзара байланысу механизмі. Вакциналар және жұқпалы аурулардың вакцинопрофилактикасы. Емдеу-алдын алу сарысулары және иммуноглобулиндер. Иммунопрофилактика негіздері.
- 2. Сабактың мақсаты:** Дұрыс диагноз қойып, оған емдеу тактикасын анық белгілеу, лабораториялық диагностикасындағы зерттелінетін материалды алып, зерттеу тәсілін дұрыс таңдауына байланысты жүргізіледі.
- 3. Сабактың міндеті:** Микробиологиялық зерттеуге арналған материалды дұрыс таңдалап алу және тасымалдау.
1. Зерттеу тәсілдері мен бағытын таңдау.
2. Микробиологиялық диагностикалау тәсілдері, олардың маңызы мен орындалу мерзімі, артықшылығы мен кемшілігіне байланысты қолдана білу.
3. Құжаттарды дайындау ережесі.
4. Лабораториялық зерттеулердің қорытындысын анализдеу.
5. Ірің және қанды кокк флорасына егу.
6. Страфилококк және стрептококкты аурулардың микробиологиялық диагностикалық схемасын қолдана білу.
7. Диагностикалық, профилактикалық және емдік препараттарды қолдана білу.
- 4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:**
  1. Зерттеуге арналған материалды алу тәртібі және тасымалдау.
  2. Материалды лабораторияга зерттеуге жіберу үшін арналған документтерді толтыру ережесі.
  3. Клинико-диагностикалық, микробиологиялық зерттеу тәсілдері.
  4. Лабораториялық диагностика тәсілдерінің өзіндік артықшылығы мен кемшіліктері, беретін нәтижелерінің дұрыстығы, орындау мерзімдері және орындау реттері.
- 5. Пәннің соңғы ОН жетуеге арналған оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары:** кеңейтілген әнгіме.
- 6. Пәннің соңғы ОН жету дәрежесін бағалауға арналған бақылау түрлері:** тестілеу, сауалнама жүргізу (жазбаша сұрау).
- 7. Әдебиет:**  
**Қосымша №1**
- 8. Бақылау :**
  - 1~Страфилококтардың жиі кездесетін түрлері:  
@S.aureus, S.epidermidis, S.saprophyticus  
@S.pasteuri, S.haemolyticus, S.capitis  
@S.capitis, S.warneri, S.saprophyticus  
@S.hominis, S.saccharolyticus, S.epidermidis  
@ S.hominis, S.warneri, S.aureus
  - 2~Страфилококтардың пішіні:  
@Шар тәрізді  
@Таяқшалар  
@Спираль тәрізді

<b>ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы	044-50/ 40 беттін 15беті
Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу	

@Жіп тәрізді

@Конус тәрізді

3~Грам бойынша стафилококтар боялады:

@Көк түске

@Қызыл түске

@Сары түске

@Жасыл түске

@Сарғыш түске

4~Стафилококты тері және теріасты жасушаларының аурулары (пиодермия, фурункул, карбункул, т.б.) кезінде алынатын зерттеу материалы:

@Кан, ірің

@Кан, қақырық

@Кан, несеп

@Кан, нәжіс

@Кан, құсық массасы

5~Стрептококтардың пішіні:

@Шар тәрізді

@Таяқшалар

@Спираль тәрізді

@Жіп тәрізді

@Конус тәрізді

6~Адамда А тобының стрептококтары мекендейді:

@Теріде

@Жұтқыншақта

@Асқазанда

@Ішек жолдарында

@Қынапта

7~Грам бойынша стрептококтар боялады:

@Көк түске

@Қызыл түске

@Сары түске

@Жасыл түске

@Сарғыш түске

8~Полисахаридті капсуласы бар, формасы ланцентті түрде немесе тізбектеліп орналасқан, грам он диплококтарға жатады:

@Пневмококтар

@Стрептококтар

@Стафилококтар

@Гонококтар

@Менингококтар

9~Төменгі тыныс алу жолдары стрептококтармен зақымданғанда алынады:

@Бронх шайындысы

@Ірің

@Кан

@Нәжіс

@Несеп

10~Менингококты инфекцияны шақырады:

@Neisseria meningitidis

<b>ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИАСЫ</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы	044-50/ 40 беттін 16беті
Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу	

@Neisseria gonorrhoeae

@Neisseria flava

@Neisseria subflava

@Neisseria sicca

11~Ми қабығының қабынуын шақыратын, кофе дәніне ұқсас грам теріс ірінді диплококтарға жатады:

@Менингококтар

@Стрептококтар

@Стафилококтар

@Пневмококтар

@Гонококтар

12~Тасымалдаушы адамның тыныс жолдарының кілегейлі қабығында өсіп-көбейетін, қоршаған ортаға төзімсіз диплококтарға жатады:

@Менингококтар

@Стрептококтар

@Стафилококтар

@Пневмококтар

@Гонококтар

13~Менингокты инфекциялардың ену қақпасы:

@Жоғары тыныс жолдарының шырышты қабаты

@Жыныс жолдарының шырышты қабаты

@Көздің шырышты қабаты

@Асқазан-ішек жолдары

@Тері қабаты

14~Менингококтар жағындыда орналасады:

@Жұптасып

@Тізбектеліп

@Жұзім шоғыры тәрізді

@Бума тәрізді

@Дара

15~Грам бойынша менингококтар боялады:

@Қызыл түске

@Көк түске

@Сары түске

@Жасыл түске

@Сарғыш түске

16~Менингококтардың жалғыз табиғи иесі:

@Адам

@Кеміргіштер

@Жәндіктер

@Құстар

@Жануарлар

17~Менингококты инфекцияның таралу жолы:

@Ауалы-тамшылы

@Алиментарлы

@Трансмиссивті

@Қан арқылы

@Вертикалди

<b>ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
<b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи</b> <b>Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы</b>	<b>044-50/ 40 беттін 17беті</b>
<b>Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу</b>	

18~Менингокоты инфекция кезінде алынатын зерттеу материалы:

- @Жұлын сұйықтығы
- @Несеп
- @Нәжіс
- @Құсық массасы
- @Экссудат

### 8-сабак

#### 1. Тақырыбы: Аралық бақылау -1.

1. Медициналық микробиология пәнінің анықтамасы.
2. Микробиологиялық және оқу лабораториясының құрылу принциптері.
3. Микроорганизмдерді зерттеуінің микроскопиялық әдістері: иммерсиялық, фазалык контрастық, интерференциялық, поляризациялық, күнгірт жазықтық, люминесцентті және электронды.
4. Бактерия клеткасының құрылымы.
5. Коректік орталардың жіктелуі.
6. Коректік орталарға қойылатын талаптар.
7. Жасанды қоректік орталардың негізгі ингридиенттері.
8. Бактерияларды дақылдау тәсілдері: стационарлы тәсіл және аэрациямен терең дақылдау тәсілі.
9. Микроорганизмдерді дақылдауға арналған аппараттар: термостат, хемостат, турбидостат, олармен жұмыс істеу принциптері.
10. Аэробты бактериялардың таза дақылын бөліп алу әдістері.
11. Анаэробты бактериялардың таза дақылын бөліп алу әдістері.
12. Бактериялардың қоректенуі және энергия көзі бойынша жіктелуі.
13. Бактериялардың қоректену механизмнің ерекшіліктері.
14. Бактерия ферменттердің негізгі топтары, оның жіктелуі.
15. Бактериялардың конструктивті зат алмасуы /анаболизм/.
16. Бактериялардың энергиялық зат алмасуының ерекшеліктері /катоболизм/.
17. Аэробты және анаэробты бактериялардың тыныс алуы кезіндегі электрондардың соңындағы акцепторлары.
18. Аэробтардың, микрофильді, факультативті және қатаң анаэробты бактериялардағы электрондардың біріншілей донорынан оның соңғы акцепторларына тасымалдауының схемасының варианттары.
19. Бактериялардың өсуі мен көбеюі. Бактерия популяциясының сұйық қоректік ортада көбею фазасы.
20. Бактериялардың таза дақылдарын бөліп алу этаптары.
21. Биосфера да тұраалық қарым-қатынастың қандай түрлері болады?
22. Топырақ микрофлорасы.
23. Судың санитарлық микробиологиялық жағдайы қалай бағаланады? “коли-титр”, “коли-индекс” түсінігіне анықтама беріңіз?
24. Ауа микрофлорасы.
25. Ауа санитарлы микробиологиялық бағасы.
26. Табигаттағы зат айналу микроорганизмдердің ролі (азот, көмірсу, күкірт, фосфор, темір және оған қатысатын микробтар).
27. Бактериялар генетикасының ерекшеліктері – бұл олардың табигатта түр ретінде ең басты сақталу шартының бірі ретінде.
28. Бактериялардың хромосомалық картасы, геномдардың ұйымдастырын зерттеу.

<b>ОҢТҮСТІК-ОАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИАСЫ</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
<b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи</b> <b>Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы</b>	<b>044-50/ 40 беттін 18беті</b>
<b>Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу</b>	

29. Өте қарапайым ағзалар ретінде бактериялардың плазмидтері.
30. Мутация және оның жіктелуі.
31. Бактериялардың модификациясы өзгергіштігінің сипаты және өзгеруді анықтайтын белгілер.
32. Химиотерапевтикалық препараттарға анықтама беріңіз.
33. ХТП-га жалпы сипаттамалар беріңіз.
34. ХТП негізгі топтарты, атап өтіңіз?
35. Вирустардың ХТП-га тұрақтылығын біріншілік себебі. Вирустық инфекция емдеудегі ХТП-ның аз қолдану себептері.
36. Инфекциялық ауруларды емдеудегі антибиотиктерапиялық жанама әсері.
37. Бактериялардың антибиотиктерге сезімталдығын анықтау әдістері.
38. Микробиологияда және медицинада әртүрлі температура параметрлерін практика жүзінде қолдану.
39. Медицинада және микробиологияда физикалық фактордың маңызы /РН/ орталардың реакциясы, ылғал не болмаса кептіру иондық радиация, ультрадыбыс және қысым.
40. Химиотерапевтикалық препараттарға анықтама беріңіз.ХТП-га жалпы сипаттамалар беріңіз.
41. ХТП негізгі топтарты, атап өтіңіз?
42. “Антибиотик” терминіне анықтама беріңіз. Антибиотиктердің шығу табигатына, химиялық құрамына, әсер ету механизі бойынша жіктелуі.
43. Антибиотиктердің микроорганизмдерге әсер ету спектрі бойынша жіктелуі.
44. Бактериялардың дәріге тұрақтылығы, оны жою жолдары.
45. Инфекциялық ауруларды емдеудегі антибиотиктерапиялық жанама әсері.
46. Бактериялардың антибиотиктерге сезімталдығын анықтау әдістері.
47. Микробиологияда және медицинада әртүрлі температура параметрлерін практика жүзінде қолдану.
48. Медицинада және микробиологияда физикалық фактордың маңызы /РН/ орталардың реакциясы, ылғал не болмаса кептіру иондық радиация, ультрадыбыс және қысым.
49. Бактериялардың генетикалық информациясының регулярлық ерекшелігі
50. Метаболизм-бактерия клеткасында өтетін биохимиялық реакциялары, метаболизмнің екі жағы.

#### 9- сабак

- 1. Тақырыбы: Бактериалық ішек инфекция қоздырғыштары.**
- 2. Сабактың мақсаты:** Колиэнтериттер мен дизентериялардың микробиологиялық диагностикасын менгеру.
- 3. Сабактың міндеті:**
1. Зерттелінетін материалды дұрыс ала білу.
  2. Нәжісті дифдиагностикалық ортаға егу.
  3. Ішек инфекцияларының микробиологиялық диагностикасының схемасын қолдана білу.
  4. Ішек инфекцияларының бактериологиялық және серологиялық диагностикасын жүргізе білу.
- 4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:**
1. Enterobacteriaceae әүлетінің жалпы сипаттамасы.
  2. Ішек таяқшасының морфологиялық, дақылдық қасиеттері.
  3. Сальмонелла туысына жалпы сипаттама. Жіктелу.
  4. Іш сүзегі мен паратиф қоздырғышының морфологиялық, дақылдық белгілері.
  5. Іш сүзегі мен паратиф қоздырғышының биохимиялық қасиеттері және антигендік құрылымы.

<b>ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИСЫ</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы	044-50/ 40 беттін 19беті
Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу	

6. *Vibrio* туысының классификациясы, морфологиясы және дақылдық қасиеттері.
7. Вибриондардың биохимиялық және антигендік құрылымы.
8. Вибрионның патогендік факторлары.

**5. Пәннің соңғы ОН жетуге арналған оқытуудың негізі формалары/әдістері/технологиялары:** кеңейтілген әңгіме.

**6. Пәннің соңғы ОН жету дәрежесін бағалауға арналған бақылау түрлері:** тестілеу, сауалнама жүргізу (жазбаша сұрай).

#### 7. Әдебиет:

#### Косымша №1

#### 8. Бақылау :

1~Әшерихиоз ауруын шақырады:

@Escherichia coli

@Shigella sonnei

@Salmonella typhi

@Salmonella enteritidis

@Yersinia enterocolitica

2~Іші өтіп науқастанған баланың нәжісінен әшерихиоз қоздырғышын тапқан профессор, педиатр, ғалым:

@Т.Әшерих

@А.Григорьев

@К.Шига

@Д.Сальмон

@А.Иерсен

3~Ішек таяқшасын өсіруде оптимальды температура:

@37°C

@27°C

@25°C

@18°C

@0°C

4~Әшерихиоз диагнозын қою үшін кең қолданылатын дифференциалды-диагностикалық орта:

@Эндо

@Борде-Жангу

@Мартен агары

@Хоттингер агары

@Вильсон-Блэр

5~Әшерихиозға тән таралу механизми:

@Фекалды-оралды

@Трансмиссивті

@Ауалы-тамшылы

@Жыныстық қатынас

@Вертикалді

6~Әшерихиоздың негізгі таралу жолы:

@ Тағамдық

@ Ауа-тамшылы

@ Ауа-шаң

@ Қан арқылы

@ Жыныстық қатынас

7~Әшерихиоз кезінде зерттеуге алынатын негізгі материал:

<b>ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИАСЫ</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы	044-50/ 40 беттін 20беті
Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу	

@Нәжіс

@Қақырық

@Экссудат

@Транссудат

@Ликвор

8~Іш сүзегімен ауыру жиі кездеседі:

@Жаз бен құзде

@Кұз бен қыста

@Қыс пен көктемде

@Кұз бен көктемде

@Жаз бен қыста

9~Іш сүзегі қоздырғышының ену қақпасы:

@Ауыз арқылы

@Тыныс алу жолдары арқылы

@Тері арқылы

@Көз арқылы

@Жыныс мүшелері арқылы

10~Іш сүзегі диагнозын қоюда қолданылатын дифференциалды-диагностикалық орта:

@Эндо

@Борде-Жангу

@Мартен агари

@Хоттингер агари

@Вильсон-Блэр

11~Іш сүзегі кезінде зерттеуге алынатын материал:

@Нәжіс

@Қақырық

@Экссудат

@Транссудат

@Ликвор

12~Сальмонеллез қоздырғышының туыстық атауы берілген, микроорганизмді сипаттаған американдық ғалым:

@Д.Сальмон

@К.Шига

@Т.Эшерих

@О.Жангу

@А.Иерсен

13~Іш сүзегі ауруын шақырады:

@Salmonella typhi

@Shigella boidii

@Escherichia coli

@Salmonella enteritidis

@Yersinia enterocolitica

## 10- сабак

**1. Тақырыбы:** Шартты патогенді энтеробактерияларға жалпы сипаттама (кампилобактериялар және хеликобактериялар)

<b>ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
<b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи</b> <b>Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы</b>	<b>044-50/ 40 беттін 21беті</b>
<b>Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу</b>	

**2. Сабактың мақсаты:** Кампилобактериоз, геликобактериоз және иерсиниоз ауруларының микробиологиялық диагностикалау әдістерімен таныстыру.

**3. Сабактың міндеті:**

1. Кампилобактериялар мен геликобактериялардың морфологиялық жіктелуі мен дақылдық қасиеттерін.
2. Кампилобактериялардың мен геликобактериялардың биохимиялық қасиеттері мен антигендік құрылышын.
3. Кампилобактериялардың және геликобактериялардың резистенттілігі мен эпидемиологиясын.
4. Кампилобактериялер және геликобактериялардың патогенділігі, клиникасы мен иммунитетін.

**4. Тәкырыптың негізгі сұрақтары:**

1. Кампилобактериоздардың лабораториялық диагностикасы.
2. Кампилобактериоздардың емделуі мен алдын алу.
3. Ішек иерсияларының биологиялық қасиеттері.
4. Иерсиниоздың патогенділік факторлары патогенезі және иммунитеттерінің ерекшелігі.
5. Иерсиниоздың лабораториялық диагностикасы.
6. Иерсиниозды емдеу және алдын - алу.

**5. Пәннің соңғы ОН жетуге арналған оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары:** кеңейтілген әнгіме.

**6. Пәннің соңғы ОН жету дәрежесін бағалауға арналған бақылау түрлері:** тестілеу, сауалнама жүргізу (жазбаша сұрау).

**7. Әдебиет:**

**Қосымша №1**

**8. Бақылау:**

1 Термолабилді акуызды экзотоксин – холерогенді түзеді:

- @Тырысқақ вибрионы
- @Шигеллалар
- @Сальмонеллалар
- @Кампилобактериялар
- @Хеликобактериялар

2 Ақсаңан ойық жарасы және созылмалы гастритпен ауыратын науқастардан ұдайы бөлінеді:

- @Helicobacter pylori
- @Salmonella typhi
- @Shigella boidii
- @Escherichia coli
- @Salmonella enteritidis

3~Сальмонеллезге тән таралу механизмі:

- @Фекалды-оралды
- @Трансмиссивті
- @Ауалы-тамшылы
- @Жыныстық қатынас
- @Вертикалді

4~Әшерихиозды диагностикалауда негізгі зерттеу әдісі:

- @Бактериологиялық
- @Бактериоскопиялық
- @Серологиялық

<b>ОҢТҮСТІК-ОАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИАСЫ</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы	044-50/ 40 беттін 22беті
Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу	

@Биологиялық

@Аллергиялық

5~Сальмонеллаларды өсіруде оптимальды температура:

@37°C

@27°C

@25°C

@18°C

@0°C

## 11- сабак

**1. Сабактың тақырыбы: Ауа-тамшылы инфекция қоздырғыштары**

**2. Сабактың мақсаты:** Микобактериялар шақыратын аурулардың диагностикалау әдістерін менгеру.

микробиологиялық

**3. Сабактың міндеті:**

Микобактериялар шақыратын аурулардың микробиологиялық диагностикалау

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Туберкулездің морфологиясы және тинкториялдық қасиеті.
2. Туберкулез бактериялардың дақылдау әдістері.
3. Туберкулез микобактерияларының биохимиялық қасиеті және антигендік күрьымы.
4. Туберкулез микобактерияларының төзімділігі және эпидемиологиясы.
5. Туберкулез қоздырғышының патогендік факторлары.
6. Туберкулез патогенезінің ерекшеліктері.
7. Туберкулез кезіндегі иммунитеттің ерекшеліктері.
8. Туберкулез микобактерияларының бактериоскопиялық диагностикасының ерекшеліктері.
9. Туберкулездің емендеуден алдын алуды.

**5. Пәннің соңғы ОН жетуге арналған оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары:** кеңейтілген әңгіме.

**6. Пәннің соңғы ОН жету дәрежесін бағалауға арналған бақылау түрлері:** тестілеу, сауалнама жүргізу (жазбаша сұрау).

**7. Әдебиет:**

**Косымша №1**

**8. Бақылау:**

1~Bordetella pertussis қоздыратын, ұстамалы спазматикалық жөтелмен сипатталатын жүқпалы ауру:

@Көкжөтел

@Тұмай

@Пневмония

@Туберкулез

@Бронхит

2~Көкжөтел қоздырғышын өсіреді:

@Борде-Жангү ортасында

@Ет-пептонды бауырлы агарда

@Вильсон-Блэр ортасында

@Китт-Тароцци ортасында

@Эндо ортасында

3~Көкжөтелге тән таралу жолы:

<b>ОҢТҮСТІК-ОАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИАСЫ</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
<b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи</b> <b>Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы</b>	<b>044-50/ 40 беттін 23беті</b>
<b>Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу</b>	

@Ауа-тамшылы

@Тағамдық

@Сұлық

@Қан арқылы

@Сүйісу арқылы

4~Көкжөтел кезінде зерттелетін материал:

@Жоғары тыныс алу жолдарының шырышы

@Нәжіс

@Несеп

@Экссудат

@Ликвор

5~Көкжөтелге қарсы арнайы сақтандыру үшін қолданады:

@АКДС

@АДС-М

@БЦЖ

@ВГВ

@ҚКП

6~«Қораздың шақыру дауысына» ұқсас, тәулігіне 5-тен 50-ге дейін болуы мүмкін спазматикалық жөтел ұстамалары тән:

@Көкжөтелге

@Тұмауға

@Пневмонияға

@Туберкулезге

@Бронхитке

7~*Corynebacterium diphtheriae* тұғызатын токсинемиялық жұқпалы ауру:

@Дифтерия

@Дизентерия

@Туберкулез

@Көкжөтел

@Парақөкжөтел

8~Көмей, жұтқыншак, кенірдек, т.б. ағзаларда фибринозды қабынумен және организмнің жалпы интоксикациясымен сипатталады:

@Дифтерия

@Көкжөтел

@Парақөкжөтел

@Туберкулез

@Тұмау

9~Дифтерия қоздырғышының өсіретін элективті орта:

@Леффлер

@Борде-Жанту

@Вильсон-Блэр

@Китт-Тароцци

@Эндо

10~Таяқшаның екі ұшында волютин дәндерінің болуы тән:

@Коринебактерияларға

@Клостридияларға

@Бациллаларға

@Бруцеллаларға

<b>ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
<b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи</b> <b>Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы</b>	<b>044-50/ 40 беттін 24беті</b>
<b>Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу</b>	

@Микобактерияларға

11~Дифтерияның инфекция көзі:

@Ауру адам

@Кеміргіштер

@Жәндіктер

@Құстар

@Ірі қара

14~Дене қызының көтерілуімен, жұту кезіндегі ауырсыну сезімімен, бадамша бездерінде қабықшаның пайда болуымен, лимфа түйіндерінің ұлғаюымен басталады:

@Дифтерия

@Көкжөтел

@Парақөкжөтел

@Туберкулез

@Тұмау

15~Дифтерияға қарсы арнайы сақтандыру үшін қолданады:

@АКДС

@ИПВ

@БЦЖ

@ВГВ

@ҚКП

16~Микобактериялар туғызатын жүқпалы ауру:

@Туберкулез

@Дифтерия

@Көкжөтел

@Парақөкжөтел

@Тұмау

17~Туберкулез қоздырғышын 1882 жылы ашты:

@Р.Кох

@Э.Ван-Эрменгем

@Ф.Леффлер

@Г.А.Гансен

@С.Провацек

18~80-85% жағдайда туберкулезді тудырады:

@M.tuberculosis

@M.bovis

@M.africanum

@M.microti

@M.avium

19~90% жағдайда Оңтүстік Африка елінде кездесетін туберкулез қоздырғышы:

@M.africanum

@M.tuberculosis

@M.bovis

@M.microti

@M.avium

20~Ұзын, аздап иілген, грам оң, қозғалмайтын, спора және капсула түзбейтін, Циль-Нильсен әдісімен боялатын таяқшалар:

@Микобактериялар

@Коринебактериялар

<b>ОҢТҮСТІК-ОАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИАСЫ</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
<b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи</b> <b>Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы</b>	<b>044-50/ 40 беттін 25беті</b>
<b>Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу</b>	

@Клостродилялар

@Бациллалар

@Бруцеллалар

21~Туберкулез таяқшасы Циль-Нильсен әдісі бойынша боялады:

@Қызыл түске

@Кек түске

@Сары түске

@Жасыл түске

@Күлгін түске

22~Туберкулез таяқшасын бөліп алу үшін қажетті элективті орта:

@Левенштейн-Йенсен

@Леффлер

@Борде-Жангу

@Вильсон-Блэр

@Китт-Тароцци

23~Туберкулез кезінде жүргізілетін аллергиялық сынама:

@Манту сынамасы

@Бюрне сынамасы

@Туляринмен жүргізілетін сынама

@Антраксинмен жүргізілетін сынама

@Бруцеллинмен жүргізілетін сынама

24~Туберкулез кезінде зерттелетін негізгі материал:

@Қақырық

@Нәжіс

@Несеп

@Экссудат

@Ликвор

25~Туберкулезге қарсы арнайы сактандыру үшін қолданады:

@БЦЖ

@АКДС

@ИПВ

@ВГВ

@ККП

## 12- сабак

**1. Сабактың тақырыбы: Анаэробты инфекция қоздырыштары.**

**2. Сабактың мақсаты:** клостридиялар сіреспе, газды гангренаның микробиологиялық диагностикасын менгеру.

**3. Сабактың міндеті:**

Газды гангрена, сіреспе, аурулардың микробиологиялық диагностикалау әдістерімен таныстыру.

**4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:**

1. Клостродилялалардың жалпы сипаттамасы.

2. Сіреспе қоздырыштарының морфологиялық және дақылдық қасиеттері.

3. Газды гангренаның патогенезі, клиникасы және иммунитеттің ерекшеліктері.

4. Газды гангренаның зертханалық диагностикасы.

5. Газды гангренаны емдеу және алдын- алу.

<b>ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
<b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи</b> <b>Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы</b>	<b>044-50/ 40 беттін 26беті</b>
<b>Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу</b>	

**5. Пәннің соңғы ОН жетуuge арналған оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары:** кеңейтілген әңгіме.

**6. Пәннің соңғы ОН жету дәрежесін бағалауға арналған бақылау түрлері:** тестілеу, сауалнама жүргізу (жазбаша сұрау).

**7. Әдебиет:**

### **Қосымша №1**

#### **8. Бақылау:**

1~Жұмсақ тіндерде үдемелі ісік пайда болып, олардың некроздануымен, сонымен қатар патологиялық ошакта газ тұзуімен көрініс береді:

- @Газды гангрена
- @Сирепспе
- @Ботулизм
- @Тілме
- @Сібір күйдіргісі

2~Газды гангренага микробиологиялық диагноз қою үшін алынатын негізгі зерттеу материалы

- @Закымдалған тіндердің бөлшектері
- @Несеп
- @Нәжіс

@Күсық массасы

- @Транссудат
- @Топырак
- @Ауа

3~Патогенді клостридиялардың тіршілік етуінің негізгі табиғи ортасы:

- @Адамның жоғары тыныс жолдары
- @Тұрмыстық заттар
- @Консервіленген өнімдер

4~Жүйке жүйесінің закымдануымен, тоникалық және клоникалық тырысу-құрысу ұстамаларымен сипатталатын ауыр жаракатты инфекция:

- @Сирепспе
- @Тілме
- @Тырысқақ
- @Газды гангрена
- @Ботулизм

5~Шайнау бұлышықетінің тырысы (спазм), жұтудың қындауы, шүйде бөлігі мен арқа бұлышықетінің (дene бойы доға тәріздес жағдайда болады – опистотонус) байқалады:

- @Сиреспеде
- @Тілмеде
- @Тырысқақта
- @Газды гангренада
- @Ботулизмде

6~Жаракаттанғанда, күйгендे және ота жасау кезінде кіндік арқылы залалдану туғызатын клостридиялар туындарады:

- @Сиреспені
- @Ботулизмді
- @Газды гангренаны
- @Скарлатинаны
- @Менингитті

7~АКДС және АДС вакцинасын алдын алу мақсатында қолданады:

<b>ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы	044-50/ 40 беттін 27беті
Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу	

@Сиреспенің

@Ботулизмнің

@Газды гангренаның

@Скарлатинаның

@Менингиттің

8~Сиреспе таяқшасы түзеді:

@Тетаноспазмин

@Гиалурнидаза

@Эндотоксин

@Плазмоагулаза

@Фибириолизин

9~Сиреспе таяқшасы түзеді:

@Тетанолизин

@Гиалурнидаза

@Эндотоксин

@Плазмоагулаза

@Фибириолизин

10~Clostridium botulinum-ды алғаш рет 1896 жылы мәйіттің ағзасындағы пайдаланылған шүжіктан тапты:

@Э.Ван-Эрменгем

@Ф.Леффлер

@Р.Кох

@Г.А.Гансен

@С.Провацек

11~Экзотоксині биологиялық улардың ішіндегі ең улысы болып келетін, грам оң таяқшалар шақырады:

@Ботулизмді

@Сиреспені

@Газды гангренаны

@Скарлатинаны

@Менингитті

12~Ботулизм – ағзаның улануымен, тікелей ОЖЖ зақымдалуымен сипатталатын жүқпалы ауруды шақырады:

@Clostridium botulinum

@Clostridium perfringens

@Clostridium tetani

@Corynebacterium diphtheriae

@Treponema pallidum

13~Ботулизмнің таралу жолы:

@ Тағамдық

@ Ая-тамшылы

@ Ая-шан

@ Кан арқылы

@ Сүйісу арқылы

14~Ботулизмнің таралуына жиі себепкөр болады:

@ Консервілер

@ Сүт өнімдері

@ Жұмыртқа

<b>ОҢТҮСТІК-ОАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы	044-50/ 40 беттін 28беті
Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу	

@Құс еті

@Су

15~Консервленген тағамдарда көбейетін клостридиалар қоздырғышы:

@Ботулизмнің

@Сіреспенің

@Газды гангренаның

@Менингиттің

@Скарлатинаның

16~Көздің көру бұзылышымен (науқас көзінің алдында «тұман» түрған сияқты деп айтуы мүмкін), қосарланып көрінуімен (диплопия) сипатталады:

@Ботулизм

@Сіреспе

@Газды гангрена

@Сібір жарасы

@Сары қызба

17~Көмей бұлшық етінің сал болуы нәтижесінде аурудың дауысы қарлығып, дауысы шықпай қалуы (афония) байқалады:

@Ботулизмде

@Сіреспеде

@Газды гангренада

@Сібір жарасында

@Сары қызбада

18~Ботулизм кезінде зерттеуге алынатын материал:

@Ас қалдықтары

@Қақырық

@Экссудат

@Транссудат

@Ликвор

### 13- сабак

**1. Сабактың тақырыбы: Аса қауіпті инфекция қоздырғыштары**

**2. Сабактың мақсаты:** Оба, бруцеллездің микробиологиялық диагностикалау әдістерін менгеру.

**3. Сабактың міндеті:**

Обаның, бруцеллездің, микробиологиялық диагностикалау әдістерімен таныстыру.

**4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:**

1. Аса қауіпті инфекциялардың қоздырғыштары.
2. Оба қоздырғышының морфологиясы және дақылдық қасиеттері.
3. Оба бактериясының биохимиялық активтілігі және антигені.
4. *Yersinia pestis*-тің патогенді факторлары.
5. Бруцелланың жіктелуі, морфологиялық және дақылдық қасиеттері.
6. Бруцелланың биохимиялық және антигендік қасиеттері.
7. Туляремия қоздырғышының морфологиялық және дақылдық қасиеттері.
8. Туляремия таяқшасының биохимиялық активтілігі және антигендік құрылымы.
9. Туляремияның қоздырғышының эпидемиясы және резистенттілігі.
10. Туляремияның арнайы алдын алу және емдеу.
11. Сібір күйдіртісің қоздырғышының морфологиясы, және дақылдық қасиеттері.

<b>ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы	044-50/ 40 беттін 29беті
Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу	

**5. Пәннің соңғы ОН жетуге арналған оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары:** кеңейтілген әңгіме.

**6. Пәннің соңғы ОН жету дәрежесін бағалауға арналған бақылау түрлері:** тестілеу, сауалнама жүргізу (жазбаша сұрау).

**7. Әдебиет:**

### **Қосымша №1**

#### **8. Бақылау:**

1~Халықаралық ережелермен бақыланатын, конвенциялық (карантинді) аса қауіпті инфекция:

- @Оба
- @Бруцеллез
- @Сирепспе
- @Тілме
- @Күтүрү

2~Пандемия шақыратын аурудың қоздырғышына жатады:

- @Оба таяқшасы
- @Шигелла
- @Сальмонелла
- @Бруцелла
- @Камплиобактерия

3~Барлық зерттеу жұмысы арнайы зертханаларда, қорғаныш киімдерімен жүргізілетін жүқпалы ауру:

- @Оба
- @Туляремия
- @Бруцеллез
- @Сібір күйдіргісін
- @Тырысқақ

4~Оба инфекциясының негізгі көзі:

- @Кемірушілер
- @Ірі қара мал
- @Ұсақ қара мал
- @Шошқалар
- @Иттер

5~Оба инфекциясының негізгі таралу механизмі:

- @Трансмиссиялық
- @Ауа-тамшылы
- @Қарым-қатынас
- @Вертикалды
- @Фекалды-оралды

6~Оба қоздырғышының негізгі тасымалдаушылары:

- @Бүргелер
- @Кенелер
- @Шыбындар
- @Масалар
- @Биттер

7~Обаның ең жиі кездесетін клиникалық формасы:

- @Бубонды
- @Терілік
- @Біріншілік-септикалық

<p style="text-align: center;"> <b>ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИАСЫ</b>  <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b> </p>	 <p style="text-align: center;"> <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b>  <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b> </p>
<b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи</b> <b>Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы</b>	<b>044-50/ 40 беттін 30беті</b>
<b>Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу</b>	

@Өкпелік

@Ішектік

8~Оба қоздырғышын анықтау үшін алынатын зерттеу материалы:

@Бубон пунктаты

@Ликвор

@Транссудат

@Экссудат

@Ана сұті

9~Калифорниядағы Tulare жерінің атымен байланысты жүқпалы ауру:

@Туляремия

@Оба

@Бруцеллез

@Сібір күйдіргісін

@Тырысқақ

10~Табиғи ошақты Francisella tularensis туғызатын зоонозды жүқпалы ауру:

@Туляремия

@Оба

@Бруцеллез

@Сібір күйдіргісін

@Құтыру

11~1960 жылы Francisella tularensis-тің жаңа түрастын ашқан қазақстандық ғалым:

@М.А.Айкимбаев

@М.Р.Тілеуғабылов

@П.Ф.Беликов

@Х.Ж.Жұматов

@Н.Д.Беклемишев

12~Туляремияның негізгі инфекция көзі:

@Кемірушілер

@Суда жүзетін құстар

@Жыртқыштар

@Көгершіндер

@Ipi қара мал

13~Табиғи ошақтағы туляремияның негізгі тасымалдаушысы:

@Кенелер

@Бүргелер

@Биттер

@Шыбындар

@Масалар

14~Науқасқа туляремияның бубонды түрі деген болжамды диагноз қойылған. Диагнозды дәлелдеу үшін алынатын зерттеу материалы:

@Бубон пунктаты

@Қақырық

@Нәжіс

@Несеп

@Асқазан шайындысы

15~Микроскоптың кіші үлкейткішімен қарағанда «медузаның басына» немесе «арыстанның жалына» ұқсайтын қоздырғыш туындалатын ауру:

@Сібір жарасы

<b>OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы	044-50/ 40 беттін 31беті
Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу	

@Тұляремия

@Оба

@Сіреспе

@Тілме

16~Жағындыда «маржан алқасына» ұқсас орналасады:

@Бациллалар

@Бруцеллалар

@Клостридиялар

@Вибриондар

@Спирохеталар

17~Сібір жарасындағы карбункулге тән:

@Ауырмайтын карбункул

@Терінің бозғалттығы

@Жұмсақ тіннің ісігінің болмауы

@Жергілікті ауру сезімі

@Ірінді жара

18~Ауыр интоксикация және теріде карбункулдың болуымен сипатталатын ауру:

@Сібір жарасы

@Оба

@Тұляремия

@Бруцеллез

@Тырысқақ

19~Сібір жарасының жиі кездесетін түрі:

@Терілік

@Өкпелік

@Ішектік

@Менингіалды

@Конъюктивіті

#### 14- сабак

**1. Сабактың тақырыбы:** Венерологиялық, урогенитальдық инфекция қоздырғыштары

**2. Сабактың мақсаты:** Спирохетоздардың микробиологиялық диагностикалау әдістерін менгеру. Хламидиоз, риккетсиоз және микоплазмоздардың микробиологиялық диагностикалау әдістерін менгеру.

**3. Сабактың міндеті:**

1. Спирохетоздардың, хламидиоздардың, риккетсиоздардың және микоплазмоздардың микробиологиялық диагностикалау әдістерін қолдану.

2. Осы ауруларда қолданатын диагностикалық, профилактикалық және емдеу препараттары.

**4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:**

1. Мерез қоздырғышының морфологиялық және дақылдық қасиеттері.

2. Мерез қоздырғышының биохимиялық қасиеттері, антигендік құрылымы, резистенттілігі және эпидемиологиясы.

3. Мерездің патогенезі, клиникасы және иммунитетіндегі ерекшеліктер.

4. Мерездің микробиологиялық диагностикасы.

5. Мерездің алдын алу және емдеу.

6. Лептоспироз қоздырғышының морфологиялық және дақылдық қасиеттері.

<b>ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
<b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи</b> <b>Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы</b>	<b>044-50/ 40 беттін 32беті</b>
<b>Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу</b>	

7. Лептоспироз қоздырғышының антигендік күрылсы, резистенттілігі және эпидемиологиясы.
8. Лептоспироздың патогендік факторлары, патогенезі, клиникасы және иммунитеті.
9. Лептоспироздың микробиологиялық диагностикасы.
10. Лептоспироздың арнайы профилактикасы және емдеу.

**5. Пәннің соңғы ОН жетуге арналған оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары:** кеңейтілген әңгіме.

**6. Пәннің соңғы ОН жету дәрежесін бағалауда арналған бақылау түрлері:** тестілеу, сауалнама жүргізу (жазбаша сұрау).

**7. Әдебиет:**

**Қосымша №1**

**8. Бақылау:**

1~Мерез қоздырғышының анилинді бояулармен боялу қабілетінің төмен болуына байланысты атауы:

@Бозғылт трепонема

@Қызығылт трепонема

@Сарғылт трепонема

@Сұр трепонема

@Түссіз трепонема

2~Мерездің негізгі жұғу жолы:

@Жыныстық қарым-қатынас

@Тұрмыстық қарым-қатынас

@Алиментарлы

@Сұлық

@Ауа-тамшылы

3~Қоздырғыштың енген жерінде (жыныс мүшелерінде, ерінде, т.б.) алғашқы зақымдану – қатты шанқрдың байқалуы тән венерологиялық ауру:

@Мерез

@Соз

@Хламидиоз

@Урогениталды трихомоноз

@АИВ инфекциясы

4~Мерездің I кезеңінде алынатын зерттеу материалы:

@Шанкр бөліндісі

@Бөртпе бөліндісі

@Лимфа түйіндерінен пунктат

@Қан

@Жұлын сұйықтығы

5~Вассерман реакциясы диагностикалауда қолданылады:

@Мерезді

@Созды

@Хламидиозды

@Урогениталды трихомонозды

@АИВ инфекциясын

6~Беткейінде СД-4 рецепторлары бар жасушаларды зақымдайды:

@АИВ

@Аденовирус

@Ұшық вирусы

<b>ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы	044-50/ 40 беттің 33беті
Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу	

@Полиовирус

@Құтыру вирусы

7~АИВ-инфекциясы 85-90% жүғады:

@Жыныстық қатынас арқылы

@Трансмиссивті жолмен

@Ауа-тамшылы жолмен

@Алиментарлы жолмен

@Респираторлы жолмен

8~АИВ зақымдайды:

@Иммундық жүйені

@Тірек-кимыл аппаратын

@Сілекей бездерін

@Бұлышықет ұлпасын

@Асқазан ішек жолдарын

9~Т-хеллерді, жүйке жасушаларын, В-лимфоциттерді, макрофактарды, Лангерганс жасушаларын зақымдайды:

@АИВ

@Ұшық вирустары

@Аденовирустар

@Құтыру вирусы

@Гепатит вирустары

10~Гонорея (соз) ауруын шақырады:

@Neisseria gonorrhoeae

@Neisseria meningitidis

@Neisseria flava

@Neisseria subflava

@Neisseria sicca

11~Соз қоздырғышын (гонококты) ашты:

@А. Нейссер

@Л. Пастер

@Р. Кох

@Ф. Леффлер

@Д. Ивановский

12~Адамның несеп-жыныс жүйелерінің шырышты қабатының ірінді қабынуын туындалатын ауру:

@Соз

@Мерез

@Венерологиялық гранулема

@Жұмсақ шанкү

@Трихомоноз

13~Уретра эпителийінде, жатыр мойнында цилиндрлік тропизм қабілетіне ие, грам теріс диплококктар туындалатын ауру:

@Соз

@Мерез

@Венерологиялық гранулема

@Жұмсақ шанкү

@Трихомоноз

14~Создың микроскопиялық зерттеуінде қолданылады:

<b>OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы	044-50/ 40 беттін 34беті
Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу	

@Уретра бөліндісі

@Бубон пунктаты

@Экссудат

@Кан

@Нәжіс

15~Гонококтардың негізгі таралу жолы:

@Жыныстық қатынас

@Алиментарлы

@Трансмиссивті

@Тұрмыстық қатынас

@Ауа-тамшылы

16~Жедел созға және бленореяға диагноз қоюдың негізгі әдісі:

@Бактериоскопиялық

@Бактериологиялық

@Биологиялық

@Серологиялық

@Аллергиялық

17~Гонококтар жағындыда орналасады:

@Жұптастып

@Тізбектеліп

@Жұзім шоғыры тәрізді

@Бума тәрізді

@Дара

18~Грам бойынша гонококтар боялады:

@Қызыл түске

@Көк түске

@Сары түске

### 15- сабак

#### 1. Сабактың тақырыбы: Трансмиссиялы инфекция қоздырғыштары

2. Сабактың мақсаты: Трансмиссиялы инфекция қоздырғыштарының биологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, дұрыс микробиологиялық диагностикалауды игеру.

#### 3. Сабактың міндеті:

- 1.Spirochetozдарды, хламидиоздарды, риккетсиоздарды және микоплазмоздардың лабораториялық диагностикалау әдістері.
2. Бұл инфекцияларда қолданатын диагностикалық, профилактикалық және емдеу препараттары.

#### 4. Тақырыптың сұрақтары:

1. Қайталамалы сүзектің қоздырғышы. Морфологиясы және дақылдық қасиеттері.
2. Қайталамалы сүзектің қоздырғышының антигендік құрылымы, резистенттілігі және эпидемиологиясы.
3. Қайталамалы сүзектің патогенезі, клиникасы және иммунитеті.
4. Қайталамалы сүзектің микробиологиялық диагностикасы.
5. Қайталамалы сүзектің арнайы профилактикасы және емдеу.
6. Эпидемиялық бөртпе сүзегі қоздырғышының биологиялық белгілері.
7. Эпидемиялық бөртпе сүзегінің патогенді клиникасы және иммунитеті.
8. Эпидемиялық бөртпе сүзегінің лабораториялық диагностикасы.
9. Ку-лихорадка қоздырғышының биологиялық белгілері.

<b>ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы	044-50/ 40 беттін 35беті
Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу	

10. Ку-лихорадкасының патогенезі клиникасы және иммунитеті.
11. Ку-лихорадкасының лабораториялық диагностикасы емдеу және алдын алу.
5. **Пәннің соңғы ОН жетуге арналған оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары:** кенейтілген әңгіме.
6. **Пәннің соңғы ОН жету дәрежесін бағалауға арналған бақылау түрлері:** тестілеу, сауалнама жүргізу (жазбаша сұрау).

#### 7. Әдебиет:

##### Қосымша №1

##### 8. Бақылау:

1~Rickettsia prowazekii – грам теріс таяқшалар, Романовский-Гимзе әдісі бойынша боялады:  
 @Қызыл түске

@Көк түске

@Құлғін түске

@Сұр түске

@Жасыл түске

2~Провацек риккетсиясы ұзақ сақталады:

@Биттің құрғақ экскременттерінде

@Жоғары температурада

@Антибиотиктерде

@Дезинфекциялық ерітінділерде

@Суда

3~Эпидемиялық бөртпе сүзегінің тасымалдаушысы:

@Бит

@Маса

@Кене

@Бұрге

@Шыбын

4~Эпидемиялық бөртпе сүзегінің рецидиві:

@Брилль-Цинссер ауруы

@Эндемиялық бөртпе сүзегі

@Кенелік риккетсиоз

@Марселдік қызба

@Ку қызбасы

#### 16- сабак

**1. Сабактың тақырыбы:** Өткір респираторлы вирустық инфекция қоздырғыштары. Энтеровирустар. Коронавирус.

**2. Сабактың мақсаты:** Студенттерге вирусты гепатиттердің вирустарының морфологиялық және химиялық құрылымын, дақылдылық қасиетін, антигендік құрылымын, сыртқы ортаға тұрақтылығын эпидемиологиясымен патогенезін, клиникасын, иммунитетін микробиологиялық диагностикасы емдеу және алдын алу әдістерін талдау үйрету.

#### 3. Міндеті:

Вирусты гепатиттер зертханалық әдістерін үйрету. Вирусты гепатиттердің бактериологиялық зерттеуге үйрету.

#### 4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Вирусты гепатит қоздырғыштарының морфологиясы,
2. Вирусты гепатиттердің дақылдық қасиеттері, патогенезі,

<b>OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы	044-50/ 40 беттін 36беті
Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу	

3. Вирусты гепатиттердің микробиологиялық диагностикасы.
4. Вирусты гепатиттердің Спецификалық профилактикасы
5. **Пәннің соңғы ОН жетуге арналған оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары:** кенейтілген әңгіме.
6. **Пәннің соңғы ОН жету дәрежесін бағалауға арналған бақылау түрлері:** тестілеу, сауалнама жүргізу (жазбаша сұрау).
7. **Әдебиет:**
- Қосымшла №1**
- 8. Бақылау**
1. Қоздырғышының геномы ДНҚ болып келетін гепатит:
    - a) А вирустық гепатиті
    - b) С вирустық гепатиті
    - c) В вирустық гепатиті
    - d) Е вирустық гепатиті
    - e) D вирустық гепатиті
  2. Онкогендік қасиетке ие гепатит қоздырғышы:
    - a) D вирустық гепатиті
    - b) А вирустық гепатиті
    - c) С вирустық гепатиті
    - d) В вирустық гепатиті
    - e) Е вирустық гепатиті
  3. Қоздырғышы Flaviaviridae әулиетінен тарағын гепатит:
    - a) С вирустық гепатиті
    - b) А вирустық гепатиті
    - c) В вирустық гепатиті
    - d) Е вирустық гепатиті
    - e) Е) вирустық гепатиті
  4. Гепатит С вирусын жүқтүру механизмі:
    - a) паразентеральды
    - b) нәжістік –акуыздық
    - c) тұрмыстық қатнаста
    - d) транмиссивті

### 17- сабак

**1. Сабактың тақырыбы:** Онкогенді вирустар және адамның иммунды тапшылық вирусы. Рабдовирустар.

**2. Сабактың мақсаты:** Студенттерге рабдовирустар мен АИВ вирустарының морфологиялық және химиялық құрылымын, дақылдылық қасиетін, антигендік құрылымын, сыртқы ортаға тұрақтылығын эпидемиологиясымен патогенезін, клиникасын, иммунитетін микробиологиялық диагностикасы емдеу және алдын алу әдістерін талдап үйрету.

**3. Міндеті:**

АИВ-нің зертханалық әдістерін үйрету. Рабдовирустарды бактериологиялық зерттеуге үйрету.

**4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:**

1. Ретровирустарға жалпы сипаттама, осы әулетке тән ерекшеліктері.
2. АИВ-инфекцияның қысқаша ашылу тарихы.
3. АИВ-тің регуляторлық және құрылымдық гендері, олар бақылайтын акуыздар.
4. АИВ-тің иммундық жүйенің жасушаларымен өзара әсерлесу механизмі.
5. АИВ инфекцияның патогенезі және клиникалық ерекшеліктері.

<b>ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
<b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи</b> <b>Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы</b>	<b>044-50/ 40 беттін 37беті</b>
<b>Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу</b>	

6. АИВ инфекцияның зертханалық диагностикасы, вирустасымалдаушылық.
7. АИВ инфекцияны емдеу және арнайы алдын алу проблемалары.
8. Гепесвирустары әuletінің жалпы сипаттамасы, олардың әuletасты.
9. Жай герпестің қасиеттері мен эпидемиологиясы.
10. Құтыру ауруының патогенезі, клиникасы, иммунитеті.
11. Құтыру ауруының зертханалық диагностикасы.
5. **Пәннің соңғы ОН жетуге арналған оқытуудың негізі формалары/әдістері/технологиялары:** кеңейтілген әңгіме.
6. **Пәннің соңғы ОН жету дәрежесін бағалауға арналған бақылау түрлері:** тестілеу, сауалнама жүргізу (жазбаша сұрай).

**7. Әдебиет:**

### **Қосымша №1**

#### **8. Бақылау:**

1. Тыныс алу жүйесін-де, ОЖЖ-де, АІТ-да қатерлі ісік /Капоши саркомасы /... туындейдьы.  
 @АИВ-инфекциясында

@құтыруда

@ұшықта

@гепатитте

@қыззамықта

2~Беткейінде СД-4 рецепторлары бар жасушаларды зақымдайды:

@АИВ

@Аденовирус

@Ұшық вирусы

@Полиовирус

@Құтыру вирусы

3~АИВ-инфекциясы 85-90% жүғады:

@Жыныстық қатынас арқылы

@Трансмиссивті жолмен

@Ауа-тамшылы жолмен

@Алиментарлы жолмен

@Респираторлы жолмен

4~АИВ зақымдайды:

@Иммундық жүйені

@Тірек-қимыл аппаратын

@Сілекей бездерін

@Бұлшықет ұлпасын

@Асқазан ішек жолдарын

5~Т-хелперді, жүйке жасушаларын, В-лимфоциттерді, макрофактарды, Лангерганс жасушаларын зақымдайды:

@АИВ

@Ұшық вирустары

@Аденовирустар

@Құтыру вирусы

@Гепатит вирустары

6. Ауа-тамшылы инфекция тудыратын, беткейлік антиген-гемагглютинині және спецификалық антиген-нейраминидазасы бар қоздырғыш:

a) құтыру вирусы

b) коксаки вирусы

<b>ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы	044-50/ 40 беттін 38беті
Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу	

- c) полимиелит вирусы
- d) гепатит вирусы
- e) тұмау вирусы

### 18- сабак

#### 1. Сабактың тақырыбы: Аралық бақылау – 2

1. «Иммунитет» деген түсінікке анықтама берініз, иммунитеттің негізгі қызметі.
2. Иммунитетін түрлері. Түрлік иммунитеттің механизмдері.
3. Бейспецификалық иммунитеттің жасушалық факторлары. Табиги киллерлер.
4. “Фагоцитоз” үғымына анықтама берініз. Фагоциттерге жататын жасушалар, оның қазметтері. Фагоцитоздың негізгі сатыларын атап шығыңыз.
5. Фагоцитоздың таныстыруышы және секреторлық қызметтері.
6. Комплемент жүйесі. Комплемент жүйесінің активациясы. Комплемент жүйесінің қызметі.
7. Интерферон жүйесі. Адамның иммунды жүйесі диффузды мүше ретінде. Иммундық жүйе жасушалары.
8. Зерттеуге арналған материалды алу тәртібі және тасымалдау. Материалды лабораторияга зерттеуге жіберу үшін арналған документтерді толтыру ережесі.
9. Клинико-диагностикалық, микробиологиялық зерттеу тәсілдері. Лабораториялық диагностика тәсілдерінің өзіндік артықшылығы мен кемшіліктері, беретін нәтижелерінің дұрыстығы, орындау мерзімдері және орындау реттері.
10. Ішек таяқшасының морфологиялық, дақылдық қасиеттері.
11. Сальмонелла туысына жалпы сипаттама. Жіктелу.
12. Іш сүзегі мен паратиф қоздырғышының морфологиялық, дақылдық белгілері.
13. Vibrio туысының класификациясы, морфологиясы және дақылдық қасиеттері. Вибрионның патогендік факторлары.
14. Кампилобактериоздардың лабораториялық диагностикасы. Кампилобактериоздардың емделуі мен алдын алу.
15. Иерсиниоздың патогенділік факторлары патогенезі және иммунитеттерінің ерекшелігі.
16. Иерсиниоздың лабораториялық диагностикасы. Иерсиниозды емдеу және алдын - алу.
17. Туберкулез бактериялардың дақылдау әдістері.
18. Туберкулез қоздырғышының патогендік факторлары.
19. Туберкулез микобактерияларының бактериоскопиялық ерекшеліктері. Туберкулездің емеуі мен алдын алуы.
20. Клостридиялардың жалпы сипаттамасы.
21. Сіреппе қоздырғыштарының морфологиялық және дақылдық қасиеттері.
22. Газды гангренаның патогенезі, клиникасы және иммунитеттің ерекшеліктері.
23. Газды гангренаның зертханалық диагностикасы. Газды гангренаны емдеу және алдын- алу.
24. Аса қауіпті инфекциялардың қоздырғыштары.
25. Оба қоздырғышының морфологиясы және дақылдық қасиеттері.
26. Iersinia pestis-тің патогенді факторлары.
27. Бруцелланың жіктелуі, морфологиялық және дақылдық қасиеттері.
28. Туляремия қоздырғышының морфологиялық және дақылдық қасиеттері.
29. Туляремияның арнайы алдын алу және емдеу.
30. Сібір күйдіртісіқ қоздырғышының морфологиясы, және дақылдық қасиеттері.
31. Мерез қоздырғышының морфологиялық және дақылдық қасиеттері.
32. Мерездің патогенезі, клиникасы және иммунитеттің ерекшеліктері.
33. Мерездің микробиологиялық диагностикасы. Мерездің алдын алу және емдеу.
34. Лептоспироз қоздырғышының морфологиялық және дақылдық қасиеттері.
35. Лептоспироздың патогендік факторлары, патогенезі, клиникасы және иммунитетті.
36. Лептоспироздың микробиологиялық диагностикасы. Лептоспироздың арнайы профилактикасы және емдеу.
37. Кайталамалы сүзектің қоздырғышы. Морфологиясы және дақылдық қасиеттері.
38. Кайталамалы сүзектің патогенезі, клиникасы және иммунитетті.

<b>OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
<b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи</b> <b>Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы</b>	<b>044-50/ 40 беттін 39беті</b>
<b>Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу</b>	

39. Кайталамалы сұзектің микробиологиялық диагностикасы. Кайталамалы сұзектің арнайы профилактикасы және емдеу.
40. Эпидемиялық бөртпе сүзегінің патогенді клиникасы және иммунитеті.
41. Эпидемиялық бөртпе сүзегінің лабораториялық диагностикасы.
42. Ку-лихорадкасының патогенезі клиникасы және иммунитеті.
43. Ку-лихорадкасының лабораториялық диагностикасы емдеу және алдын алу.
44. Ретровирустарға жалпы сипаттама, осы әулетке тән ерекшеліктері.
45. АИВ инфекцияның патогенезі және клиникалық ерекшеліктері.
46. АИВ инфекцияның зертханалық диагностикасы, вирустасымдаушылық, емдеу және арнайы алдын алу проблемалары.
47. Жай герпестің қасиеттері мен эпидемиологиясы.
48. Құтыру ауруының патогенезі, клиникасы, иммунитеті. Құтыру ауруының зертханалық диагностикасы.
49. Вирусты гепатит көздірғыштарының морфологиясы,
50. Вирусты гепатиттердің микробиологиялық диагностикасы. Вирусты гепатиттердің Спецификалық профилактикасы

<b>ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ</b> <b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</b>	 <b>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY</b> <b>АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</b>
<b>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжи</b> <b>Микробиология, вирусология және иммунология кафедрасы</b>	<b>044-50/ 40 беттін 40беті</b>
<b>Микробиология пәні бойынша тәжірибелік сабактан әдістемелік өндөу</b>	

## Қосымша №1

### Негізгі әдебиеттер:

1. Жеке микробиология. 1 бөлім. Медициналық бактериология: оқу құралы / F. Т. Алимжанова [ж/б.]. - Алматы : Эверо, 2016. - 380 бет. с.
- Жеке микробиология. 2 бөлім. Медициналық протозоология, микология және вирусология : оқу құралы / F. Т. Алимжанова [ж/б.]. - Алматы : Эверо, 2016. - 272 бет. с.
- Нуржанова, А. У. Микробиология және вирусология: оқу құралы / А. У. Нуржанова, М. Ш. Сералиева, Н. У. Абдукасымова. - ; Шымкент мед. колледж. оқу-әдіст. кеңесінде талқыланып, баспаға ұсынған. - Шымкент : "Нұрлы Бейне", 2012. - 272 бет. С
- Микробиология: учебник / под ред. В. В. Зверева, М. Н. Бойченко. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 608 с. : ил.
- Нуржанова, А. У. Микробиология және вирусология: оқу құралы / А. У. Нуржанова, М. Ш. Сералиева, Н. У. Абдукасымова. - ; Шымкент мед. колледж. оқу-әдіст. кеңесінде талқыланып, баспаға ұсынған. - Шымкент : "Нұрлы Бейне", 2012. - 272 бет. С
- Микробиология: учебник / под ред. В. В. Зверева, М. Н. Бойченко. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 608 с. : ил.

### Қосымша әдебиеттер.

Микробиология, вирусология: руководство к практическим занятиям: учебное пособие / под ред. В. В. Зверева. - ; Мин. образования и науки РФ. Рекомендовано ГБОУ ДПО "Российская мед. акад. последипломного образования" Мин. здравоохранения РФ. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 360 с.

### Электронды басылымдар.

Микробиология, вирусология: руководство к практическим занятиям: учебное пособие / под ред. В. В. Зверева. - ; Мин. образования и науки РФ. Рекомендовано ГБОУ ДПО "Российская мед. акад. последипломного образования" Мин. здравоохранения РФ. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 360 с.

#### Электронная база

- |    |                                                                           |                                                                                                                  |
|----|---------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1  | Электронды кітапхана                                                      | <a href="http://lib.ukma.kz">http://lib.ukma.kz</a>                                                              |
| 2  | Электронды каталог ішкі пайдаланушылар үшін<br>сыртқы пайдаланушылар үшін | <a href="http://10.10.202.52">http://10.10.202.52</a><br><a href="http://89.218.155.74">http://89.218.155.74</a> |
| 3  | Республикалық жоғары оқу орындары аралық электронды кітапхана             | <a href="http://rmebrk.kz/">http://rmebrk.kz/</a>                                                                |
| 4  | «Студент кеңесшісі» Медициналық ЖОО электронды кітапханасы                | <a href="http://www.studmedlib.ru">http://www.studmedlib.ru</a>                                                  |
| 5  | «Параграф» әкпараттық жүйе «Медицина» бөлімі                              | <a href="https://online.zakon.kz/Medicine">https://online.zakon.kz/Medicine</a>                                  |
| 6  | «Зан» құқықтық әкпараттың электронды дереккөзі                            | <a href="https://zan.kz">https://zan.kz</a>                                                                      |
| 7  | Ғылыми электрондық кітапхана                                              | <a href="https://elibrary.ru/">https://elibrary.ru/</a>                                                          |
| 8  | «BooksMed» электронды кітапханасы                                         | <a href="http://www.booksmed.com">http://www.booksmed.com</a>                                                    |
| 9  | «Web of science» (Thomson Reuters)                                        | <a href="http://apps.webofknowledge.com">http://apps.webofknowledge.com</a>                                      |
| 10 | «Science Direct» (Elsevier)                                               | <a href="https://www.sciencedirect.com">https://www.sciencedirect.com</a>                                        |
| 11 | «Scopus» (Elsevier)                                                       | <a href="http://www.scopus.com">www.scopus.com</a>                                                               |
| 12 | PubMed                                                                    | <a href="https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed">https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed</a>                            |